GAZETA
Wielkiego Xięstwa
POZNAŃSKIEGO.

Nakładem Drukarni Nadwornéj *W. Dekera i Spółki.* — Redaktor: *A. Wannowski.*

№ 24. — W Piątek dnia 29. Stycznia 1836.

Wiadomości krajowe.

Z Berlina, dnia 25. Stycznia.

Na odbytéj dnia wczorajszego uroczystości koronacyi i orderów N. Pan urzędników i inne zasłużone osoby orderami i znakiem honorowym ozdobić raczył. Wymieniamy tu tylko nowo mianowanych kawalerów w Wielkiém X. Poznańskiém: *Wstążkę do orderu Orła Czerwonego 3ciéj klassy* otrzymali: Wice-Prezes Regencyi, Leo, w Poznaniu; Biskup i Generalny Superintendent Freymark, w Poznaniu; Generalny Dyrektor Ziemstwa Poniński, w Poznaniu. — *Order Orła Czerwonego 3ciéj klassy z wstążką:* Prezes Regencyi Wissmann, w Bydgoszczy. — *Order Orła Czerwonego 4téj klassy* otrzymali: Dyrektor kryminalny Kaulfuss, w Koźminie; Radzca regencyjny Tittel, w Poznaniu; Radzca miejski Kölbl, w Bydgoszczy. — *Order Sw. Jana:* Prezes Najwyższego Sądu Appellacyjnego, von Frankenberg-Ludwigsdorf, w Poznaniu. — *Znak honorowy* otrzymali: Posłannik przy Najwyższym Sądzie Appellacyjnym w Poznaniu, Gabel; szołtys Matyuszczyk w Targowicu, w powiecie Kościańskim.

Wiadomości zagraniczne.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy, dnia 24. Stycznia.

W Imieniu Najjaśniejszego Mikołaja I. Cesarza Wszech Rossyj Króla Polskiego etc.

Rada Administracyjna Królestwa Polskiego.

W dalszym ciągu Postanowienia swego z d. 28. Czerwca (10. Lipca) r. b. i na zasadach tamże przywiedzionych, na przełożenie Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu postanowiła co następuje: Art. 1. Osoby niekorzystające z amnestyi i za granicę zbiegłe, których nieobecność w kraju świeżo wyśledzoną została, a mianowicie: Chełmicki Ferdynand b. wojskowy, Chotomski Ferdynand b. wojskowy, Chłędowski T. Adam b. Referendarz i Redaktor Dziennika Powszechnego, Chaliński Adam b. wojskowy, Drewnicki Leon b. wojskowy, Helman Franciszek, Iwiński Jan b. wojskowy, Jaworski Hippolit b. wojskowy, Kozakowski Franciszek b. wojskowy, Kawecki Józef b. wojskowy, Łuczycki Ildefons, Morsztyn Eustachy, Ostroróg Leon Otter Edward b. wojskowy, Psarski Wiktoryn, Stawiarski Seweryn b. wojskowy, Stawiarski Ignacy b. wojskowy, Turowski Jan, Walewski Maxymilian b. wojskowy, Węgliński Adam;

ulegają karze konfiskaty majątków ich wszelkich, bądź już zasekwestrowanych, bądź następnie wykryć się jeszcze mogących, a to wedle prawideł Postanowieniem z dnia 2. (14.) Kwietnia r. b. wskazanych. Art. 2. Tytuły własności dóbr nieruchomych, tudzież kapitałów i praw hypotekowanych, należących do osób w artykule poprzednim wymienionych winny być, na mocy niniejszego Postanowienia, w własnych księgach wieczystych na imie skarbu publicznego przepisane. Art. 3. Wykonanie niniejszego Postanowienia, które przez pisma publiczne ma być ogłoszone i w Dzienniku Praw umieszczone, Kommissyom Rządowym i Sprawiedliwości, oraz Przychodów i Skarbu, w czem do których należy, poleca. — Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyjnéj dnia 17. (29.) Grudnia 1835. r. — (Tu podpisy.)

W Imieniu Najjaśniejszego Mikołaja I. Cesarza Wszech Rossyj, Króla Polskiego etc.

Rada Administracyjna Królestwa.

Mając na uwadze, że po wyrzeczeniu konfiskaty na majątki osób niekorzystających z amnestyi i za granicę zbiegłych, których lista imienna do postanowienia z dnia 28 Czerwca (10. Lipca) r. b. jest dołączoną niektórych z tych osób powrót do kraju w terminie dozwolonym, a innych śmierć poprzedzająca ogłoszenie manifestu Najwyższego z d. 20. Października (1. Listop.) 1831 r. udowodnionemi zostały, dla czego skutki konfiskaty dotykać ich nie powinny, na przełożenie Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu postanowiła co następuje: Art. 1. Niżéj wymienione osoby, obecnie znajdujące się w kraju, lub zmarłe przed Dekretem amnestyj, jako to: Karczewski Franciszek, Karczewski Cyryak, Lasocki Franciszek, Pieniążek Albin, Podniesiński Józef, Sokolnicki Demetry, Tokarski Franciszek, Ulenicki Ignacy, Wiszyński Artur, Wężyk Władysław, Zboiński Xawery, mają być wykreślone z listy imiennéj, przy postanowieniu z dn. 28. Czerwca (10. Lipca) r. b. zamieszczonéj, i konfiskata ich majątków ze wszystkiemi skutkami cofniętą. Art. 2. Wykonanie niniejszego postanowienia, które przez pisma publiczne ma być ogłoszone i w Dzienniku praw umieszczone, Kommissyom Rządowym: Sprawiedliwości oraz Przychodów i Skarbu, w czem do których należy, poleca. — Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyjnéj dnia 17. (29.) Grudnia 1835 r. — (Tu podpisy.)

Urząd Municypalny Miasta Stołecznego Warszawy.

Gdy stósownie do dekretu Najjaśniéjszego Cesarza i Króla z dnia 3. (15). Grudnia 1834 r., niemniéj decyzyi JO. Xięcia Feldmarszałka Namiestnika Królestwa z daty 28. Grudnia 1835 (9. Stycznia 1836) roku, Nr. 1869, reskryptami Kommissyi Rządowéj Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego, z dnia 2. (14). Stycznia r. b., Nr. $\frac{385}{1282}$, tudzież JW. Generał Adjutanta Rautenstrauch, Członka Rady Administracyjnéj Królestwa z d. 30. Grudnia 1835 (11. Stycznia 1836), Nr. 188, objawionych i do wykonania poleconych, Spis Wojskowy, w Królestwie na rok bieżący najpóźniéj w dniu 8. (20). b. m. rozpoczęty być winien, podług instrukcyi z dnia 2. (14). Listopada 1833 r., i przepisów dodatkowych do téjże instrukcyi z dnia 1. (13) Lutego 1835 r., Nr. 348, niemniéj z dnia 29. Grudnia 1835 (10. Stycznia 1836). Nr. 147. Na skutek przeto takowych rozporządzeń, a mianowicie, artyk. 4. instrukcyi, podług któréj czynność ta odbytą będzie, Urząd Municypalny podaje do wiadomości publicznéj wszystkich, w obrębie miasta Warszawy i przedmieścia Pragi zamieszkałych, przepisy tyczące się wyłączeń spisowym służyć mogących, jak następuje: „*Tytuł Pierwszy.* Art. 1. Wszyscy mężczyzni, w wieku od 20 do 30 lat skończonych, należą do spisu wojskowego. Art. 2. Wyłączeni od tego zostają: *a*) Synowie jedynacy. *b*) Jeden syn w każdéj familii przez rodziców wybrany. *c*) Opiekun małoletnich braci i siostr, których rodzice nie żyją. *d*) Wdowcy mający dzieci. *e*) Cudzoziemcy i ich synowie za granicą zrodzeni. *f*) Urzędnicy cywilni. *g*) Wojskowi wszelkiego stopnia, prawnie uwolnieni od służby. *h*) Xięża i klerycy tak świeccy jako i zakonni obrządków greckiego i łacińskiego, którzy odebrali poświęcenie. *i*) Pastorowie wyznań ewangielickich. *k*) Bracia Morawczyki (Hernhuter), którym ustawy religijne zabraniają służyć wojskowo. *l*) Menoniści. *m*) Profesorowie i Nauczyciele szkół publicznych; Lekarze i Chirurgowie mający pozwolenie praktykowania swéj sztuki. *n*) Przedsiębiercy rękodzieło i fabryk. *o*) Artyści, rzemieślnicy, majstrowie i czeladź do uwolnienia od spisu wojskowego podani. *p*) Kalecy i osoby tknięte słabościami, lub niedołężnością. *q*) Pocztyliony. *r*) Żydzi przyjmujący religią chrześciańską jakiegobądź wyznania. *s*) Mieszkańcy wyznania Mojżeszowego.“ — Następują artykuły prawa, składającego się z 7 tytułów i 150 artykułów.

Z głębokim żalem powzięła stolica wiadomość o zgonie czcigodnego X. Macieja Węgierskiego, Dziekana kapituły metropolitalnej Warszawskiéj, który tu dnia onegdajszego zrana usnął łagodnie w Bogu, przeżywszy lat 76. Uczuł mocno tę stratę stan duchowny, którego ś. p. Węgierski był jedną z ozdob najcelniejszych; opłakują go krewni i przyjaciele, dla których zupełnie był wylany; a wszyscy znajomi, oddają hołd jego rzadkiéj bezinteresowności, uprzejmości, i dobroczynności.

Senat Krakowski ogłosił dnia 4. b. m. co następuje: Zgromadzenie reprezentantów w r. 1833. zebrane, mając na uwadze, że brak monety krajowéj nietylko pozbawia kraj korzyści, jakieby z bicia téjże mógł odnosić, ale nadto rodzi wątpliwość w wypłatach wypływających z umów szczególniéj za granicą zawieranych, a tutaj wykonanych, z powodu, że między monetami w kraju tutéjszym cyrkulującemi, znaczna co do kursu zachodzi różnica, uchwaliło na posiedzeniu w dn. 18. Września 1833 r. odbytem, zaprowadzenie monety krajowéj wszelkiego gatunku, zostawując Senatowi Rządzącemu oznaczenie stopy menniczéj, do położenia kraju i potrzeby handlu zastósowanéj. Senat Rządzący doprowadzając do skutku to postanowienie władzy prawodawczéj, a mając tylko szczupłe na ten przedmiot odkazany fundusz, ograniczył się na teraz na wybiciu trzech gatunków monety, to jest: złotówek, dziesięcio groszówek, i pięcio-groszówek, a zważając, że moneta polska jest w kraju tutéjszym kursującą, że w téjże monecie układy zwykle zawierane i wszystkie wpływy do kass publicznych wnoszone bywają, wewnętrzną wartość czyli stopę monety tutéjszéj zastósował do stopy menniczéj Królestwa Polskiego. Wprowadzając przeto w obieg monetę trzech wyżéj rzeczonych gatunków, która po jednéj stronie herbem i napisem: „Wolne Miasto Kraków," a po drugiéj napisem, wartość nominalną tudzież rok bicia 1835. oznaczającym jest zaopatrzoną, Senat Rządzący stanowi i do publicznéj wiadomości każdego w szczególności i wszystkich w ogólności niniejszém dla zastósowania się podaje, że taż moneta we wszystkich wypłatach tak przez Kassy publiczne, jako też przez prywatnych przyjmowaną być winna, wyjąwszy gdyby na któréj sztuce ślad jéj sfałszowania był dostrzeżonym, w którym razie wydający sfałszowaną sztukę władzy policyjnéj doniesionym być winien; nienaruszając nadto w niczem umów i zobowiązań, jakie między stronami względnie gatunku monety zachodzą, lub w przyszłości zajść mogą, ani też rozporządzeń względnie monety zdawkowéj istniejących.

R o s s y a.

Z Petersburga, dn. 6. (18.) Stycznia.

Lista osób gubernii Wileńskiéj, których majątki podlegają konfiskacie. — Antonowicz Józef urzędnik Cywilny, z Rogowa. Baranowski Mikołaj Doktor wzięty w niewolę. Borowski Franciszek ukarany śmiercią przez Rząd buntowniczy. Balski czyli Bielski dozórca pograniczny. Bukont Jerzy cywilny urzędnik z m. Szawel. Bakiewicz Ignacy urzędnik cywilny z m. Rosień. Borowski Konstanty Student Wileńskiego Uniwersytetu. Bereśniewicz Floryan urzędnik tamożenny. Bendzius Heronim, pochodzenie jego niewiadome. Brzeziński Stanisław, pochodzenie niewiadome. Bartoszewicz Antoni Abbat zmarły we Francyi. Wojciechowski Onufry dozórca pograniczny. Woronowicz Onufry dozórca pograniczny. Wertel Stanisław cywilny urzędnik z m. Telsz, Worszewicz Józef niewiadomego pochodzenia. Waskowski Józef niewiadomego pochodzenia. Wasielewski Kazimierz niewiadomego pochodzenia. Wojnicki Władysław, Wierzbicki Albert studenci Wileńskiego Uniwersytetu. Witkowski Józef niewiadomego pochodzenia. Woronowicz Onufry z Ucian powiatu Wiłkomirskiego. Gosztowt Wacław kancelarzysta Sądu Ziemskiego Szawelskiego. Giedwiłło Mateusz, Giniat Jan szlachta powiatu Telszewskiego, Giedwiłło Jan ukarany śmiercią przez rząd buntowniczy. Gliński Jakób Doktor Medycyny. Hajewski Antoni Kluczwojt. Grabowski Michał wójt skarbowego majątku. Gawciański Kazimierz z Miekiszek powiatu Szawelskiego. Gietwiłło Józef cywilny urzędnik. Dolińska Eleonora z Michałowskich zabita w potyczce. Dobrowolski Konstanty Adwokat z powiatu Upitskiego. Dargiewicz Ambroży, Dzendolet Cypryan wzięci w niewolę. Dołobowski Konstanty Adwokat z powiatu Upitskiego.

(*Dokończenie nastąpi.*)

Z Odessy, dnia 2. Stycznia.

Journal d' Odessa umieścił wiadomość z Aten z dnia 23. Grudnia: „O niczem tu nie mówią teraz, jak o bytności Króla Bawarskiego na dworze Króla Ottona. Król Ludwik pokazuje się często: nie tylko w zamiarze przechadzki, lub w chęci zwiedzenia nieocenionych szczątków starożytności, w które obfitują Ateny, lecz dla zbliżenia się do ludu i obeznania się z jego obyczajami i potrzebami; może też w celu przeświadczenia się osobiście o naturze środków, których użyć

będzie można ku dobru ludu. Król okazuje się bardzo przystępnym i łaskawym dla wszystkich, tak, że dotąd nie mówią, tylko o nim i to z największemi pochwałami.“

Francya.

Z Paryża, dnia 18. Stycznia.

Wyszły dzisiaj o godzinie 4téj z południa dodatek do Monitora zamyka postanowienie królewskie, na mocy którego prośba Pana Humann o uwolnienie go od urzędu przyjętą została, a miejsce Ministra skarbu Hr. Argout zajmuje.

Onegdaj wieczorem miało się 6 Deputowanych większości udać do Pana Humann i mu oświadczyć, iż Izba postanowiła wspierać jego plan redukcyi 5procent. renty. Pan Humann odpowiedział, że ponieważ wnioski jego przez większość Rady i głowę państwa pochwalone nie zostały, jemu nic nie pozostaje, jak cofnąć się, przyczém się cieszy przekonaniem, że prawdziwą korzyść kraju miał na oku.

W prywatném piśmie z Paryża z godziny 5téj popołudniu wyrażają: „Doktrynerowie tą razą pokwapili się z uzupełnieniem Ministerstwa swego; ale wszyscy wydziwić się temu nie mogą, że Pan Argout był tak gotowym do przyjęcia urzędu Ministra skarbu. Zdaniem naszém miał on przyczyny słuszne nie wstępować więcéj do Ministeryum. Naprzód bowiem Pan Argout, lubo dobry z niego pracownik, z skarbowością nie obznajmiony dostatecznie. Oprócz tego cofnął się dawniéj z powodu wstrętu swego ku Doktrynerom. Musiała nań wpływać wysoka wola, która go spowodowała do opuszczenia posady Gubernatora banku i uwolnienia Króla od konieczności mianowania Hrabiego Duchatel albo innego jakiego stronnika Panów Broglie i Guizot.“

Giełda była dzisiaj w nadzwyczajném zamieszaniu. Wystąpienie Pana Humann dowodziło, że plan redukcyjny na niczém spełznął; renta więc 5procentowa bardzo była poszukiwaną. Gdy się późniéj dowiedziano, że Xiążę Broglie Izbie oświadczył, iż Ministeryum tymczasowie wszelkiéj zmianie renty stanówczo sprzeciwiać się będzie, nastąpiło jeszcze znaczniejsze kursu podskoczenie a pięćprocentowa renta doszła do 110.

Niektóre dzienniki zawcześnie doniosły, iż wkrótce ogłoszone będzie mianowanie Pana Bosi le Comte sprawującym interesa francuzkie przy rządzie Zjednoczonych Stanów północnéj Ameryki. Wnosząc z teraźniejszego stanu rzeczy, może jeszcze rok upłynąć, nim stosunki przyjacielskie między obydwoma krajami zostaną przywrócone. Wreszcie słychać, iż wtedy Pan Bernard otrzyma urząd sprawującego interesa nasze w Washington.

Najwyższa Rada handlowa rozstrzygnęła większością głosów, że słuszną byłoby rzeczą, ażeby na wyrabianie cukru z buraków nałożyć podatek. W roku 1834 z 60 milionów funtów cukru wypotrzebowanego przez Francyą, było 30 mil. funt. z buraków, i obawiają się, że ponieważ dla włościanina uprawa buraków korzystniejszą jest od uprawy zboża, w końcu cukier z osad francuzkich zupełnie usuniętym być może. Więc w interesie tychże osad zaprojektowano ów środek. Inny znowu projekt zmierza ku temu, ażeby zmniejszeniem cła wchodowego wesprzeć cukier kolonialny.

Z dnia 19. Stycznia.

Wczoraj widziano Xięcia Orleańskiego przechadzającego się z bratem swoim, Xięciem Nemours, w Bulońskiéj dębinie, co dowodzi, że niepokojące pogłoski o chorowitości jego są bezzasadne. — Głoszą teraz, że Xiążę ten zaślubi sobie córkę Infanta Franciszka de Paula.

Panowie Gouin i Laffitte w połączeniu z kilku wielką wziętość posiadającémi członkami Izby postanowili z dzielnym wystąpić wnioskiem za redukcyą renty pięćprocentowéj; przeto téż kurs téjże w giełdzie dzisiejszéj nieco się zniżył.

Z dnia 20. Stycznia.

Gazety ministeryalne wyrażają: „Rozumieją powszechnie, że Pan Gouin, który się z Panem Laffitte celem uczynienia wniosku dotyczącego się redukcyi rent połączył, całéj zasługi wystąpienia z tym wnioskiem szanownemu Deputowanemu opozycyi ustąpi. Jeśli się rzecz tak ma, łatwo przewidzieć, jaki los wspomniony wniosek mieć będzie. Sądzą prócz tego, że w razie dyskussyi o tym przedmiocie, Pan Humann powodowany uczuciem delikatności (?) nie będzie miał w niéj udziału.“

Na wiadomościach z Hiszpanii zbywa zupełnie. — W giełdzie dzisiejszéj głoszono tylko, że dnia 13. cała kompania legionu angielskiego na stronę Don Carlosa przeszła. — Fondy francuzkie bardzo były przyciśnięte; obawiano się, żeby połączenie się PP. Laffitte, Giraud i Gouin końcem przeparcia redukcyi renty, nie wydało skutku i nie obaliło całego Ministeryum.

Anglia.

Z Londynu, dnia 16. Stycznia.

Donoszą z Alexandryi (w Egipcie), iż Osman Efendi, rodowity Szkot, nazwiskiem Thomson, umarł dnia 8. Listopada w Kairze.

W roku 1807 przybył do Egiptu z wyprawą angielską jako pomocnik aptekarski; pod Rosette został wzięty w niewolą wojenną i przymuszony do przyjęcia Islamizmu. Później był użyty za tłumacza przy konsulacie angielskim w Kairze. Na pozór zachowywał zawsze cały rytuał wiary mahometańskiéj, a nawet utrzymywał harem; lecz w testamencie swoim rozporządził, aby ciało jego pochowano obok grobu przyjaciela jego Szeik Ibrahima Burckhardta, i aby dzieci jego wysłano na wychowanie do Szkocyi. Kapitan Light złożył dowództwo fregaty parowéj „Nil", dla umieszczenia się przy nowéj osadzie w Australii; Vice-Król Egiptu oddał dowództwo tego okrętu Turkowi, i miał oświadczyć, iż nie będzie już więcéj przyjmował europejczyków.

Listy z New-Orleans wyrażają, iż w domu Konsula Zjednoczonych krajów północnéj Ameryki w Mexyku, wojsko rządowe naruszyło spokojność pod pozorem śledzenia poborcy celnego. Prowincya Lamaulipas, do któréj Tampico należy, rownie jak Texas, zostaje w ścisłéj blokadzie; wszelkie bowiem z nią związki są zakazane.

Odebrane tu wiadomości z Chili dochodzą do końca Września. Potwierdza się doniesienie z Lima o porażce Generała Gamarra i o krytycznym stanie, w jakim się znajduje Salaberra, który przywłaszczył sobie prezydentostwo Peru. Kilku tylko officerów i mała liczba osób, towarzyszących jeszcze Generałowi Gamarra, uszli z wzmiankowanéj porażki. Niewiadomo, gdzie się udał Gamarra; Santa Cruz postępuje spiesznie z ośmiotysiącznem wojskiem ku Lima, lecz Salaberra oświadczył, że nim to miasto opuści, zamieni je raczéj w stós gruzów.

Hiszpania.

Załączamy tu następujące doniesienie szczegółowe o wypadkach w Barcelonie od 5go do 8. Stycznia: Dnia 5. o godzinie 7méj wieczorem poświęcono uroczyście na placu zamkowym kamień konstytucyjny; przy tym na prędce wystawionym pomniku postawiono dwóch buntowników, a przy pochodniach po obydwóch stronach terasu giełdowego i przed oknami pałacu Generał-Kapitaneryi przytwierdzonych zdołały spiesznie przybywające bataliony gwardyi narodowéj zrobić kilka ewolucyi na około tego kamienia wystawionego na widok czczącego go ludu. Różne te bataliony, rozwijając kolumny swoje i stawając w szyku bojowym, wystawiały oku widok skupionéj i bagnetami najeżonéj massy wojska; jezdna gwardya narodowa zajęła swoje stanowisko przed tym korpusem pieszym; opierała się o jednę stronę placu wzdłuż pałacu i okazywała gotowość niesienia władzom sprężystéj pomocy. W chwili, w któréj te dwie uzbrojone dywizye, zdające się tylko czekać na znak do natarcia, stanęły w linii bojowéj, udał się Komendant szóstego batalionu, Gironella, do pokojów Generała Alvareza, który jeszcze żadnych demonstracyi nie był przedsięwziął, i na samym wstępie rzekł z wielką ufnością do niego: Generale, każdy opór będzie zbytecznym; gwardya narodowa zgromadziła się w massie na placu; postanowiła ona konstytucyą ogłosić. Ale Komendant jezdnéj gwardyi narodowéj pobiegł niezwłócznie za Gironellą, wszedł do gabinetu Gubernatora i przerwał mu z uniesieniem: Kłamiesz; jesteś nikczemnikiem i warteś, aby cię natychmiast uwięziono. Potém obróciwszy się do wahającego się Gubernatora rzekł: Generale, zwodzą cię, kilku tylko zwolenników bezrządu żąda konstytucyi. Pójdź sam na plac, a zobaczysz, kto z nas dwóch, ja czy ten zdrajca, oszukuje Cię, albo ci prawdziwy stan rzeczy wystawia. Gubernator, otoczony swoim sztabem, udał się na miejsce wypadków; wysłano jednego oficera wyższego do oficerów szóstego batalionu w charakterze parlamentarza; zastał ich wahających się i powrócił wcześnie z zdaniem raportu. — W czasie tych preliminaryów przybył na to samo miejsce Kapitan angielski Hyde-Parker, dowódzca Król. angielskiego okrętu liniowego „Rodney". Kapitan oświadczył Gubernatorowi stanowczo, że na przypadek, gdyby w mieście konstytucyą ogłosić miano, natychmiast opuści wraz z żołnierzami składającymi osadę okrętową port Barceloński; oddał także do dyspozycyi Gubernatora 700 odważnych Anglików, którym niezwłócznie miał kazać wylądować, aby go ci w przytłumieniu buntu wspierali. Gubernator Alvarez, nabrawszy znowu przez tak stanowcze postanowienie Kapitana angielskiego zaufania, albo raczéj stawszy się odważniejszym, rozkazał zerwać układy i stanąć osobno tym z pomiędzy gwardyi narodowéj, którzyby za sprawą rządu byli. Rozkaz ten z sprężystością wydany zrobił głębokie wrażenie na umyśle gwardyi narodowéj. Cała jazda przeszła na stronę rządu i dwie trzecie części batalionów piechoty poszły za tym przykładem. — W czasie defilowania wojska tego rozkazał Gubernator pogasić pochodnie, oświecające kamień, i sam kamień z podstawy zrzucono. Wszystko to uskuteczniono w oka mgnieniu. Kilku uzbrojonych buntowników zostało jeszcze na placu i myśleli stawić wojsku czoło, aczkolwiek się nie ośmielili uczynić jakiéjkol-

wiek bądź demonstracyi dla przeszkodzenia spełnieniu rozkazów Gubernatora. Generał Alvarez postąpił naprzód na czele szwadronu gwardyi narodowéj, posiłkowanego przez 10. batalion piechoty, rozkazał broń nabić, ku buntownikom wymierzyć i donośnym zawołał głosem: Niech ci wystąpią, ktorzy są za konstytucyą! Głębokie milczenie. Teraz rozkazano zaraz jeździe rozpędzić tłumy ludu zalegającego wszystkie wnijścia do pałacu. Tłumy rozpierzchły się a bataliony, które na wezwanie Gubernatora milczeniem tylko odpowiedziały, zaczęły plutonami defilować; każdy udał się do domu nie stawiając najmniejszego oporu. O godzinie 9. wszystko się skończyło, ale mocne patrole przez całą noc przebiegały ulice miasta. — Dnia 6. zwołano całą gwardyą narodową na Rambli. Około południa odbył Generał Alvarez przegląd wojska; za nim postępowali wśród szeregow siły zbrojnéj członkowie municypalności w ubiorze galowym. Kazali oni porozdawać proklamacye z swéj strony, jako téż proklamacyą Generała Alvareza tchnącą tym samym duchem. Następnie znaczną liczbę osób ujęto. Komendanta Gironellę wraz z 15 innymi, mniéj więcéj skompromitowanymi oficerami gwałtem z mieszkania sprowadzono i na pokładzie okrętu liniowego angielskiego „Rodney" umieszczono. Policya zagarnęła prassę gazety el Catalan, którą znieść postanowiono. Lecz na głownego redaktora téjże, Xaudero, targnąć się nie mogła. Pomiędzy osobami ujętemi w skutek tych niespokojności znajduje się także Konsul sardyński i Wice-Konsul rossyjski. — Generał Mina, dowiedziawszy się o takowych wypadkach, przybył tu niezwłocznie z kilku oficerami swego głównego sztabu; odbyli oni tę podróż mułami, które ile możności w biegu popędzali. Za swojém przybyciem do miasta okazywał wódz naczelny gniew, z którego wnosić można, że wojskowe exekucye nastąpią. — Dziś znowu spokojność przywrócona; zapewniają, że przy niektórych ujętych osobach znaleziono papiery, z których jawnie wykazuje się istnienie spisku; mówią nawet o liście osób, które w tymczasowym rządzie udział mieć miały. Gironellę wybrano na politycznego naczelnika. Wszystkich urzędników inne osoby zastąpić miały. — Głoszą także, że między ujętymi znajduje się jeden człowiek, przy którym znalezione papiery wyraźnie dowodzą, że należał do niedawno temu w Madrycie zawiązanego tajnego towarzystwa pod tytułem del Trueno, którego zamiarem jest wzniecanie niezgody między liberalistami hiszpańskimi. — Spodziewają się tém bardziéj, że Generał Mina surowo sobie postąpi, gdy niedawno temu w poufałém towarzystwie oświadczył, iż dla ocalenia kraju rozpaczą natchniętych środków chwycić się trzeba.

Portugalia.

Times podaje następującą Korespondencyą prywatną z Lizbony z d. 3. Stycznia: Królowa przeczytała mowę od tronu wyraźnym i donośnym głosem. Po skończeniu tego powróciła z wielkim orszakiem do swego pałacu, ale ani przy téj sposobności, ani też w czasie jechania do kościoła na uroczystość zaślubienia dniem pierw, ani wieczorem w teatrze nie była powitana zwykłemi okrzykami radości. Przypisują to zupełnéj nie popularności Ministeryum, gdy Królowa sama nie jest nie popularną, aczkolwiek Korespondenci niektórych dzienników absolutystycznych w Francyi i Holandyi tak twierdzą. Głoszą także, że Ministrowie na pewne wsparcie Kortezów liczyć nie mogą, i że przekonanie takowe już dn. 28. z. m. przy sposobności zgromadzenia Parów i deputowanych, pod rozwagę których mowę Królowéj oddali, powzięli. Stawiło się tylko 51 członkow z obydwóch Izb, a z tych 26 tylko przyrzekli stanowczo pomoc swoję Ministrom. Przecież Ministrowie liczą bardzo, jak się zdaje, na to, że się zdania po pierwszych rozprawach pomiędzy Kortezami zmienią. Wielkiem nieszczęściem będzie zawsze niedostatek finansowy, który trudno usunąć, a który tak jest wielki, że nawet Podsekretarze państwa pensyi swoich otrzymać nie mogą, i że 120 Anglików, których bez zaspokojenia ich należytości od służby uwolnić musiano, byłoby z głodu umarło, gdyby się Lord Howard de Walden nie był nimi zajął. Spodziewają się niejakiéj pomocy po ukończonéj już częściowo likwidacyi starego długu należącego się Portugalii od Brazylii, lecz summa ta całkowicie niemal do Londynu przesłaną będzie na zaspokojenie przypadającéj teraz dywidendy. Tymczasowo musiał znowu Minister Skarbu pożyczyć 300 Contos de Reis na 3 miesiące, rachując rocznie po 12 od sta. W następnym miesiącu spodziewają się tu przybycia małżonka Królowéj. Towarzyszyć mu będzie jego spowiednik, lekarz przyboczny i Szambelan. Xiężna Braganza zamyśla opuścić palac de las Necessidadas i przenieść się do pałacu Markiza Barbo, jednak pozostanie w Portugalii dopóki pytanie względem następstwa tronu na przypadek śmierci Królowéj bez pozostawienia potomka płci męskiéj stanowczo rozstrzygnięte nie będzie. Okropności, jakich się rząd Miguelistowski w Goa dopuścił, doszły

do tego stopnia, że interwencya Gubernatora Bombaju jest nieuchronna. Osada cytadelli Tyracol oświadczyła się za Prefektem przysłanym przez Donnę Maryą do Goa, lecz ktory stamtąd przez Miguelistów wypędzony do Diu się schronił. W Maju rozpoczął wojskowy Gubernator z Goa oblężenie twierdzy, lecz został odparty; wiedząc przecież, że osada czuje niedostatek prochu i żadnéj się pomocy z Diu nie spodziewa, ofiarował jéj kapitulacyą, w któréj jéj życie zapewnia. Wpuszczono następnie wojsko z Goa, które niezwłócznie zaczęło zabijać oficerów osady, chociaż Miguelistowski Pułkownik Lopez wszelkich używał sposobów aby stronników swoich do dotrzymania kapitulacyi skłonić. Prostych żołnierzy wszystkich pościnano, głowy ich na pikach po ulicach miasta Goa obnoszono i potém je przed domami rodzin tych nieszczęśliwych poutykano. Rząd angielski będzie niezawodnie tego zdania, że tytuł jego jako zwierzchniego rządu w Indyach wkłada nań obowiązek utrzymania spokojności publicznéj w osadzie, któréj posiadanie Portugalia li tylko tolerancyi kompanii wschodnio-indyjskiéj zawdzięcza.

Niderlandya.

Z Hagi, dnia 16. Stycznia.

Listy z Londynu obejmują wiadomość, iż gabinet nasz odpowiedział już na notę rządu angielskiego względem towarów wprowadzanych z Europy do wyspy Java, oświadczając, iż zawsze chce ściśle wykonywać istniejące umowy, na czem rząd angielski poprzestał.

Gazety tutejsze donoszą z Paryża, iż pogłoski o niezgodności zachodzącéj między Francyą i Anglią, z powodu prerogatyw, które ostatnie Mocarstwo chciało sobie zastrzedz w traktacie handlowym z Hiszpanią, nie zasługują na żadną wiarę. Anglia nie zapewni sobie korzyści, jakichby nie przyznano także Francyi, jeźliby tego żądała.

Donoszą z Java pod dniem 26 Września, iż 26. Sierpnia w Padang po wielkim upale dało się uczuć wieczorem trzęsienie ziemi, i trwało blizko 4 minut. Było prawie tak mocne, jak dnia 21 Listopada 1833, lecz niewiele szkody zrządziło.

Belgia.

Z Bruxelli, dnia 16. Stycznia.

Mechanik nazwiskiem Mathieu podał Ministrowi spraw wewnętrznych model nowo-wynalezionéj machiny parowéj, za pomocą któréj można w przeciągu jednéj godziny odbyć 60 mil (francuzkich) drogi, i przybyć z Bruxelli do Paryża, niepotrzebując w drodze brać węgli i wody.

Z dnia 19. Stycznia.

PP. Rouppe i Gendebien uczynili onegdaj w Izbie Reprezentantów wniosek, aby na korzyść wychodzców polskich Izba 73,000 frank. wotowała.

Austrya.

Z Wiednia, dnia 9. Stycznia.

Onegdaj były pokoje u N. Cesarzowéj Jéjmci. Z względu na grubą żałobę N Cesarzowéj matki, nie będzie balow dworskich podczas tegorocznego karnawału, lecz tylko pokoje. Słychać, iż także nie będzie balów u Xięcia Metternicha i innych ministrów, ale tylko świetne zabawy wieczorne.

Zdaje się pewnem, iż N. Cesarz Jmć wyjedzie do Presburga na zakończenie tamecznego sejmu.

Koronacya N. Cesarza Jmci, jako Króla Czeskiego, odprawi się w Wrześniu w mieście Pradze. Wydano już stósowne rozkazy i co godzina spodziewają się ogłoszenia pisma królewskiego do Stanow czeskich i innych krajów, połączonych z tém królestwem. Czechy będą najpierwéj używać wielkiego szczęścia téj świętéj uroczystości. Zapewniają iż dwór nie przedsięwezmie tego lata podróży do Medyolanu i Włoch.

Onegdaj wyjechał ztąd goniec do Klausenburga z wezwaniem, aby Arcy Xiążę Ferdynand d'Este przybył do tutejszéj stolicy. Niewiadoma jest przyczyna tego wezwania; mniemają atoli, iż tyczy się następnego Sejmu Ziemi Siedmiogrodzkiéj.

Odebrane w tej chwili wiadomości z Stambułu pod dniem 23. Grudnia, nic ważnego nie obejmują.

Galicya.

Ze Lwowa, dnia 19. Stycznia.

Pan Kasperowski ogłosił w gazecie Lwowskiéj następujący artykuł o handlu wódką: Gdybyśmy tyle zboża lub kartofli przerobili na wódkę, ile nam zbywa od wewnętrznéj konsumcyi i też wódkę sprzedali za granicę lub w domu, toby się ceny zboża podniosły, obieg pieniędzy byłby większy, podniósłby się przemysł wykarmu bydła, przez to przybyłoby nawozu, a przez nawóz zyskałaby reprodukcya zboża czyli rolnictwo w ogóle. Dotąd, prócz żydów, mało kto trudnił się handlem wódki za granicę, a jakakolwiek ilość wódki szła za granicę, zawsze to spowodowało podniesienie się ceny w kraju przez brak na wewnętrzną konsumcyą. Do utworzenia handlu

wódką za granicę zdaje mi się, że nie byłoby od rzeczy otworzyć trzy główne kantory, sobie niepodległe, lub pod dyrekcyą jednego będące, np. w Czerniowcach, we Lwowie i w Tarnowie. Czerniowce sprzedawałyby wódkę do Siedmiogrodzkiéj ziemi i Bukowiny. Lwów sprzedawałby do Węgier, a Tarnów do Śląska i daléj, Każdy z tych kantorów powinien mieć swoich hurtownych kupców za granicą w miastach główniéjszych, a ci kupcy trafikantów. Otworzy się konkurencya furmanom krajowym na przewożenie téj wódki, a przez to się uformuje nowa gałęź przemysłu. Pierwsze założenie funduszów na kupno wódki powinno się składać z akcyj obywatelskich, któreby w części w wódce przyjąć można. Ci, mając swój w tym interes, wspieraliby handel. Rząd powinienby z częścią podatku od wyrobu wpłynąć do tego funduszu, bo czem więcéj kraj sprzeda wódki, tem więcéj jéj reprodukuje i opłaci, równie jak i przez wywóz za granicę część podatku clowego przybędzie. Przez należenie do funduszów wspierałby się interes rządowy. — Gdyby koszta przewozu wódki za granicę opłacone były zwróconym podatkiem konsumcyjnym, toby wódka za granicą sprzedana po cenie krajowéj wynagrodziła koszta wyrobu. Gdyby nawet po niższéj cenie sprzedano, to straty nie będzie, jeżeli przekonamy się, że garniec wódki nie wart więcéj w każdym czasie, jak pół korca kartofli, a wszystko co więcéj, jest procentem czyli korzyścią. Większe gorzelnie, których garniec wyrobu wódki mniéj kosztuje, stosownie jak w małych gorzelniach, mogłyby, żeby targów miejscowych nie psuć, sprzedawać za granicę. Przez nadanie ruchu temu przemysłowi zyskałoby rolnictwo i ceny produktów podniosłyby się. Jeżeli są ludzie obeznani z handlem, którzy naszą wełnę po kraju skupują i za granicę prowadzą, toby się znaleźli i do tego produktu. Wszakże nauka handlu taż sama.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Sukcessorowie niewiadomi Franciszka Pawłowskiego dzierzawcy w Odrzykożuchu Powiatu Obornickiego w dniu 17. Listopada 1831. r. zmarłego, wzywają się niniejszym, aby się w terminie na

dzień 28. Marca 1836.

o godzinie 9téj zrana przed Assessorem Styrle w naszym lokalu sądowym wyznaczonym albo na piśmie lub osobiście zameldowali i legitymowali, gdyż w razie przeciwnym z prawami swemi prekludowanemi zostaną, a pozostałość zaś która się z 77 Talarów 8 sgr. 6 fen. i nieruchomości w Odrzykożuchu położonéj składa, jako majątek właściciela nie mający fiskusowi przysądzony zostanie.

Rogoźno, dnia 30. Kwietnia 1835.

Król. Pruski Sąd Ziemsko-miejski.

SPRZEDAŻ KONIECZNA.

Sąd Ziemsko-miejski w Szubinie.

Folwark wieczysto-dzierzawny Wenecya wraz z budynkami w Karolewie w obwodzie urzędu ekonomicznego Żnin w powiecie tutejszym położony do sukcessorów Boguchwała Kautz należący, oszacowany na 21,728 Tal. 20 sgr. 4 fen. wedle taxy mogącéj być przejrzanéj wraz z wykazem hypotecznym i warunkami w Registraturze, ma być

dnia 27. Czerwca 1836.

przedpołudniem o godzinie 9téj w miejscu zwykłém posiedzeń sądowych sprzedany.

Wszyscy niewiadomi pretendenci realni wzywają się, ażeby pod unikniemiem prekluzyi zgłosili się najpóźniéj w terminie oznaczonym.

Szubin, dnia 27. Listopada 1835.

Król. Pruski Sąd Ziemsko-miejski.

AUKCYA.

We Środę dnia 3. Lutego r. b. i dni następnych przed południem od godziny 9. i po południu od godziny 2. sprzedawać będę drogą publicznéj licytacyi w tutejszym hotelu Saskim rozmaite meble z mahoniowego i brzozowego drzewa, zwłaszcza dwie zwieciadła, rum, wina francuzkie i czerwone w butelkach.

Poznań, dnia 28. Stycznia 1836.

Castner, Kommissarz aukcyjny.

Wyciąg z Berlińskiego kursu papierów i pieniędzy.

Dnia 26. Stycznia 1836.	Papierami	Gotowizną
	po	*po*
Obligi długu państwa . .	$102\frac{1}{4}$	$101\frac{3}{4}$
Obligi bankowe aż do włącznie lit. H.	—	—
Zachodnio-Pruskie listy zastawne	$102\frac{1}{2}$	102
Listy zastawne W. Xięstwa Poznańskiego. . . .	$103\frac{7}{8}$	$103\frac{7}{8}$
Wschodnio-Pruskie . . .	$102\frac{5}{8}$	—
Szląskie	$107\frac{1}{2}$	—